Әділет

"Отынды дайындау, отынды беру" кәсіби стандартты бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрінің м.а. 2013 жылғы 26 желтоқсандағы № 437 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2014 жылы 14 ақпанда № 9156 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің м.а. 2015 жылғы 9 желтоқсандағы № 704 бұйрығымен.

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Энергетика министрінің м.а. 09.12.2015 № 704 (2016 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 138-5-бабының 3-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Осы бұйрыққа қоса беріліп отырған "Отынды дайындау, отынды беру" кәсіби стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Электр энергетикасы және көмір өнеркәсібі департаменті (С.Қ. Есімханов) заңнамада белгіленген тәртіпте мыналарды:

1) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде осы бұйрықтың мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде бұқаралық ақпарат құралдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жіберуді;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Интернет-ресурсында орналасуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар вице-министрі Б.М. Жақсалиевке жүктелсін .

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Индустрия және жаңа
технологиялар министрінің
міндетін атқарушы А. Рау

"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасының
Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау
министрі
____________ Т. Дүйсенова
2014 жылғы 10 қаңтар

Қазақстан Республикасы
Индустрия және жаңа технологиялар
Министрінің міндетін атқарушының
2013 жылғы 26 желтоқсандағы
№ 437 бұйрығымен
бекітілген

"Отынды дайындау, отынды беру" кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. "Отынды дайындау, отынды беру" кәсіби стандарты (бұдан әрі – КС) " Электр жабдығын жөндеу", "Электр энергиясын өндіру" кәсіби қызмет саласындағы біліктілік деңгейіне, құзыретіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайды және

1) еңбек саласы мен кәсіби білім беру саласының өзара қарым-қатынасын реттеуге;

2) даярлау, біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу талаптарын регламенттеуге;

3) персоналды аттестаттау және сертификаттау кезінде жұмысшылардың құзыреттерін бағалау талаптарын регламенттеуге арналған.

2. КС негізгі пайдаланушылары:

1) білім беру ұйымдарының түлектері, қызметкерлер;

2) ұйымдардың басшылары, ұйымдардың персоналын басқару бөлімшелерінің басшылары мен мамандары;

3) білім берудің мемлекеттік бағдарламаларын әзірлейтін мамандар;

4) мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілігіне сәйкестігін растау саласындағы мамандар болып табылады.

3. КС негізінде біліктілік сипаттамалары, лауазымдық нұсқаулықтар, ұйымдардың үлгілік оқыту бағдарламалары, үлгілік оқыту жоспарлары, ұжымдық стандарттар әзірленеді.

4. Осы КС мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің еңбек қызметінің белгілі бір түрі шеңберінде нақты функцияларды сапалы орындауға дайындығы;

2) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек қызметтерінің стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлері бойынша жүктелетін қызметкерлердің құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) еңбек заттары – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталған зат;

4) еңбек құралдары – жұмысшының еңбек заттарын бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдар;

5) еңбек қызметінің түрі – еңбек функциялары мен оларды орындауға қажетті құзыреттіктердің тұтас жиынымен құралған кәсіби қызмет саласының құрамдас бөлігі;

6) еңбек функциясы – бизнес-үдеріспен анықталатын және оларды орындауға қажетті құзыреттердің болуын болжамайтын еңбек қызметінің біріктірілген және дербес жиынтығын көрсететін еңбек қызметі түрлерінің бір бөлігі;

7) кәсіби қызмет саласы – жалпы интеграциялық негізі (міндеті, нысандары, технологиялары, соның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) бар және ұқсас еңбек функциялары мен оларды орындайтын құзыреттіктерінің болжалды жиынынан тұратын саланың еңбек қызметі түрлерінің жиынтығы;

8) кәсіби стандарттың бірлігі – осы қызмет түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысымды дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының ашық сипаттамасы тұратын кәсіби стандарттың құрылымдық элементі;

9) кәсіп – арнайы дайындықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде пайда болған арнайы теориялық білім мен практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

10) құзыреттілік – еңбек қызметінде білімін, білігі және тәжірибесін қолдану қабілеті;

11) лауазым – лауазымдық уәкілеттіктер және лауазымдық міндеттер шеңберін жүктейтін жұмыс берушінің құрылымдық бірлігі;

12) міндет – нақты бір еңбек заттары мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен және нәтижеге қол жеткізумен байланысты іс-қимыл жиынтығы;

13) сала – өндіретін өнім, өндіріс технологиясы, негізгі қорлар мен жұмыс жасаушылардың кәсіби біліктері ортақ ұйымдар жиынтығы;

14) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

15) ұлттық біліктілік шеңбері – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

16) функционалдық карта – сол немесе өзге де кәсіби қызмет саласы шеңберінде белгілі бір қызмет түрін орындайтын жұмысшының еңбек функциялары мен міндеттерінің құрылымдық сипаттамасы.

2. КС паспорты

5. КС паспорты келесіні анықтайды:

1) экономикалық қызмет түрі (кәсіптік қызмет саласы):

Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші (бұдан әрі - 03-2007 ҚР МЖ) 35.11 Электр энергиясын өндіру еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына, қызметкерлердің біліктілік деңгейіне, құзыретіне қойылатын талаптар.

2) экономикалық қызмет түрінің (кәсіптік қызмет саласының) негізгі мақсаты: халық шаруашылығы және тіршілікпен қамтамасыз етудің әр алуан салаларында техникалық мүмкін болып табылатын және экономикалық тұрғыда мақсатты түрде жүзеге асырылуы тиіс электр энергиясын өндіру мақсатында, халықтың өмірі мен денсаулығы қауіпсіздігі мақсатында, электр энергиясының қоршаған ортаға тигізетін әсерін төмендету мақсатында отынды дайындау және отынды беру процестерін экономикалық тұрғыда үздіксіз қамтамасыз етуді жүзеге асыру.

3) осы КС 1-қосымшасына сәйкес біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері.

3. Еңбек қызметі түрлерінің (кәсіптің) карточкалары
1-параграф "Отынды өлшеуші-қабылдаушы"

6. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2, СБШ бойынша - 2;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 4131 "Отынды өлшеуші-қабылдаушы";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: орамдарды жөндеу және электр жабдығын оқшаулау жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы – субъектінің барлық қуаттағы жалпы және арнайы мақсаттағы трансформаторлардың үздіксіз орамдарын жөндеу және өндіру процесін, орамдарды жөндеу және оқшаулау процесін, айнымалы және тұрақты токты электр машиналарының орамдарын жартылай ауыстыру немесе толығымен қайта орау процесін, мегаомметр және ылғалдылықты бақылау аспабының көмегімен оқшаулау жағдайын анықтау процесін жүзеге асыруы;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі,

практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Отынды өлшеуші-қабылдаушының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 1-кестесінде келтірілген.

2-параграф "Қазандық торларындағы отынды көсеуші"

7. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2, СБШ бойынша - 2;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 8162 "Қазандық торларындағы отынды көсеуші";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: қазандық торларындағы отынды көсеуші;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты процестерді жүзеге асыруы: әр түрлі жылу өндіру жағдайында қазандыққа отын тиеу және оны қозғау; қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысын қамтамасыз ету; әр түрлі жылу өндіру жағдайында қазандықтағы отындарды;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Қазандық торларындағы отынды көсеушінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 2-кестесінде келтірілген.

3-параграф "Отынды беру машинисті"

8. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-4, СБШ бойынша – 2-4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 8161 "Бөліп таратқыш құрал-жабдықты жөндеу бойынша электр слесарь";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: отынды беру машинисті, автоматтандырылған отынды беру моторшысы;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды жүзеге асырумен байланысты міндеттерді орындауы: әр түрлі өнімділік деңгейіндегі (қатты және сұйық отын) қызмет көрсетіліп отырған отынды беру құрылғысын басқару және оның жұмысын реттеу, оның ішінде басқару қалқаны арқылы; әр түрлі өнімділік деңгейіндегі (қатты және сұйық

отын) отынды беру құрылғысының үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету; әр түрлі өнімділік деңгейіндегі қатты және сұйық отын арқылы отынды беру құрылғысының жұмысындағы ақаулықтарды анықтау және жою.

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Отынды беру машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 3-кестесінде келтірілген.

4-параграф "Отынды ұсақтау диірменінің машинисті"

9. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-3, СБШ бойынша -2-3;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 8112 "Отынды ұсақтау диірменінің машинисті";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: отынды ұсақтау диірменінің машинисті;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды жүзеге асырумен байланысты міндеттерді орындауы: әр түрлі өнімділік деңгейіндегі шаң-тозаң дайындау жүйелерінің (диірмендердің) үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету; диірменнің, желдеткіштердің, сепараторлардың, жетектердің, редукторлардың жұмысын бақылау; шаң-тозаң сынамаларын алу; апатты жағдайларды жоюға қатысу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Отынды ұсақтау диірмені машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 4-кестесінде келтірілген.

5-параграф "Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарь"

10. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-3, СБШ бойынша -2-3;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7233 "Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарь";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарь;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты процестерді жүзеге асыруы: әр түрлі жүргізу және жеткізу квалитеттері бойынша (нақтылық кластарына сәйкес) бөлшектерге слесарьлық өңдеу жұмыстарын жүргізу; отынды беру қосалқы құрылғыларының, жүк көтеретін машиналардың және пневматикалық және электрлендірілген құралдардың, арнайы жабдықтар, құрылғылар мен өлшеу құралдарының негізгі және қосалқы механизмдері мен желілерін ашу, жөндеу, жинау, реттеу және сынақтан өткізу; жүк көтеретін механизмдер және арнайы жабдықтардың көмегімен желілер мен бөлшектерді тігінен және көлденең ауыстыру бойынша такелаждық жұмыстарды атқару; газбен кесу және дәнекерлеу.

Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарь жылу электр станциялары мен қазандықтардағы негізгі және қосалқы отынды беру құрылғыларының тиімді қызмет көрсетуі және қызмет етуі үшін тиімді ұйымдастыру, техникалық, технологиялық жағдайларды жасайды;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесардің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 5-кестесінде келтірілген.

6-параграф "Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғыларының машинисті"

11. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3, СБШ бойынша - 3;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 8112 "Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғыларының машинисті";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғыларының машинисті;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты процестерді жүзеге асыруы: отынды кептіру технологиялық процесін жүзеге асыру; жұмыс құрылғыларындағы ақаулықтар мен істен шыққан жерлерді анықтау және жөндеу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғылары машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 6-кестесінде келтірілген.

7-параграф "Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштарының машинисті"

12. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3, СБШ бойынша - 3;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 8163 "Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштарының машинисті";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштарының машинисті;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды жүзеге асырумен байланысты міндеттерді орындауы: отынды тасымалдау; механизмдердің (шаң сорғыштарының, кептіргіштердің, компрессорлардың) және өлшеу аспаптарына пайдаланылу қызмет көрсету және жұмысын бақылау; қызмет көрсетіліп отырған құрылғының жұмысындағы ақаулықтарды анықтау және жою;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштары машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 7-кестесінде келтірілген.

8-параграф "Техник-жылу технигі"

13. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4-5, СБШ бойынша - 4-5;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 3113 "Техник-жылу технигі";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: техник-жылу технигі;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды жүзеге асырумен байланысты міндеттерді орындауы: оның қарамағындағы құрылғыларға техникалық қызмет көрсету және бақылауды жүзеге асыру, олардың сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету; жаңа технологиялық процестерді ойлап табуға және қолданыстағы процестерді жетілдіру жұмыстарына ат салысу; жұмыс аймағында өзінің қарамағына бекітілген қызметкерлер құрамына жетекшілік ету; техникалық құжаттама жүргізу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Техник-жылу технигінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 8-кестесінде келтірілген.

9-параграф "Инженер-жылу технигі"

14. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 5-6, СБШ бойынша - 5-6;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 2143 "Инженер-жылу технигі";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: инженер-жылу технигі;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды жүзеге асырумен байланысты міндеттерді орындауы: кәсіпорынның тиімді қызмет етуін қамтамасыз ететін құрылғыларды пайдалану, кешенді регламенттелген қызмет көрсету жүйелерін енгізу; еңбек процестеріне прогрессивті технологиялық қызмет көрсету және пайдалану, механикаландыру; қызмет көрсетуді ұйымдастыру ісін жетілдіру, құрылғыларды пайдалану, қызметті ұйымдастыру сапасын жақсарту, негізгі қор және ұйым құрылғыларын пайдалану тиімділігін арттыру; өндірісті техникалық дамытуды жоспарлау, негізгі қорларды күрделі жөндеуден өткізу және модернизациялау, өндірістік қуат және оларды пайдалану балансын құру; құрылғылардың мазмұны, стандарттар мен техникалық талаптарды әзірлеу және қолданысқа енгізумен байланысты жұмыстарға қатысу; қызмет көрсету құрылғылары бойынша есеп жүргізу және паспорттау, техникалық құжаттама, белгіленген есептілік жүргізу; қызмет көрсетілетін құрылғылардағы ақаулықтарды жөндеу, жою бойынша ішкі қолданыстағы нормативтік материалдарды әзірлеу;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі,

практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Инженер-жылу технигінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 9-кестесінде келтірілген.

4. КС бірліктерінің тізімі

15. КС бірліктерінің тізімі осы КС 3-қосымшасының 1-кестесінде келтірілген және шифр мен КС бірліктері атауларынан тұрады.

5. КС бірліктерінің сипаттамасы

16. КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 4-қосымшасында келтірілген.

6. Осы КС негізінде берілетін сертификаттардың түрлері

17. Осы КС негізінде мамандардың кәсіптік дайындығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау саласындағы ұйымдармен сертификаттар беріледі.
18. Осы КС негізінде берілетін сертификаттың түрлері сертификат алу үшін игеру қажет болатын осы КС 3-қосымшасында қарастырылған КС бірліктерінің тізіміне сәйкес анықталады.

7. КС әзірлеушілері, келісу парағы, сараптамасы және тіркеуі

19. КС әзірлеушісі Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі.
20. КС келісу парағы осы КС 5-қосымшасында келтірілген.

"Отынды дайындау, отынды беру"
кәсіби стандартына
1-қосымша

Біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері

№ р/с	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының үрдісі ескерілген кәсіп атауы	ҚР МЖ 01-2005 сәйкес кәсіп атауы	СБШ біліктілік деңгейлері	БТБА бойынша разряды
1	Отынды салмақтау және өлшеу	Отынды өлшеуші-қабылдаушы	Отынды өлшеуші-қабылдаушы	2	2
2	Отынды беру, қазандықтарды қозғау	Қазандық торларындағы отынды көсеуші	Қазандық торларындағы отынды көсеуші	2	2-3
3	Отынды беру құрылғысын басқару	Отынды беру машинисті	Отынды беру машинисті	2-4	2-6

	және оның жұмысын реттеу				
4	Шаң-тозаң дайындау жүйелеріне қызмет көрсету және басқару	Отынды ұсақтау диірменінің машинисті	Отынды ұсақтау диірменінің машинисті	2-3	2-4
5	Отынды беру құрылғысын жөндеу	Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарі	Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарі	2-3	2-5
6	Шаң-тозаң дайындау жүйелерінде отынды кептіру процесін жүзеге асыру	Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғыларының машинисті	Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғыларының машинисті	3	4
7	Шаң сорғыштарын басқару және оларға қызмет көрсету	Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштарының машинистінің	Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштарының машинистінің	3	4
8	Жылу техникалық құрылғысына қызмет көрсету және оны пайдалануды ұйымдастыру	Техник-жылу технигі	Техник-жылу технигі	4-5	-
9	Отынды дайындау және беру бойынша технологиялық процесті басқару және әзірлеу	Инженер – жылу технигі	Инженер – жылу технигі	5-6	-

Ескертпе: БТБА – Қазақстан Республикасы жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы, 52-шығарылым, Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2013 жылғы 3 қыркүйектегі № 426-ө-м бұйрығымен бекітілген

"Отынды дайындау, отынды беру"
кәсіби стандартына
2-қосымша

1-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары.
Отынды өлшеуші-қабылдаушының еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар

Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда еңбек тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындығы (білім беру ұйымы базасынла қысқамерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту)	Еңбек өтіліне талап қойылмайды

2-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Қазандық торларындағы отынды көсеушінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда еңбек тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындығы (білім беру ұйымы базасынла қысқамерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту)	Еңбек өтіліне талап қойылмайды

3-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Отынды беру машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
С Б Ш біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда еңбек тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындығы (білім беру ұйымы базасынла қысқамерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту)	Еңбек өтіліне талап қойылмайды
3	Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім базасында жалпы орта білімі немесе техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби дайындық (бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту) .	Еңбек өтілі кемінде 1 жыл
4	Жоғары деңгейдегі техникалық және кәсіби білім беру (қосымша кәсіби дайындық), практикалық тәжірибе	Еңбек өтілі кемінде 1 жыл

4-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Отынды ұсақтау диірмені машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі
Жұмыс істеуге рұқсат берудің	

ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
С Б Ш біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда еңбек тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындығы (білім беру ұйымы базасынла қысқамерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту)	Еңбек өтіліне талап қойылмайды
3	Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім базасында жалпы орта білімі немесе техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби дайындық (бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту) .	Еңбек өтілі кемінде 1 жыл

5-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесардің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
С Б Ш біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда еңбек тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындығы (білім беру ұйымы базасынла қысқамерзімді курстар немесе кәсіпорында оқыту)	Еңбек өтіліне талап қойылмайды
3	Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім базасында жалпы орта білімі немесе техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби дайындық (бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту) .	Еңбек өтілі кемінде 1 жыл

6-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғылары машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
С Б Ш біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім базасында жалпы орта білімі немесе техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби дайындық (бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту).	Еңбек өтілі кемінде 1 жыл

7-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштары машинистінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі

Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
С Б Ш біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Практикалық тәжірибесіз негізгі орта білім базасында жалпы орта білімі немесе техникалық және кәсіби білімі болған жағдайда практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби дайындық (бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту).	Еңбек өтілі кемінде 1 жыл

8-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Техник-жылу технигінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсері, өндіріс орнында жарақат алау мүмкіндігі	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
4	Жоғары деңгейдегі техникалық және кәсіби білімі (қосымша кәсіби дайындық), жұмыс тәжірибесі	Еңбек өтілі 1 жылдан кем емес
5	Техникалық және кәсіби (орташа буын маманы) ортадан кейінгі білім, жұмыс тәжірибесі, немесе жоғары білімі	Еңбек өтілі 3 жылдан кем емес, жоғары білім үшін – жұмыс тәжірибесіне талап қойылмайды

9-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Инженер-жылу технигінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс	Жылу электр станциялары, құрамдастырылған өндіріс станциялары, қазандықтар

орындары (ұйымдар)		
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Жоқ	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес. Жасы 18-ден кем емес, медициналық тексеру, құжатпен расталатын орындалатын жұмысқа сәйкес кәсіби дайындық, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына алдын-ала оқыту.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
5	Техникалық және кәсіби (орташа буын маманы) ортадан кейінгі білім, жұмыс тәжірибесі, немесе жоғары білімі	Еңбек өтілі 3 жылдан кем емес, жоғары білім үшін – жұмыс тәжірибесіне талап қойылмайды
6	Жоғары білім, еңбек тәжірибесі	Еңбек өтілі 1 жылдан кем емес

"Отынды дайындау, отынды беру"
кәсіби стандартына
3-қосымша

КС бірліктерінің тізімі

1-кесте

"Отынды өлшеуші-қабылдаушы" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Отынды салмақтау және өлшеу
2 Ф	Құжаттама жүргізу

2-кесте

"Қазандық торларындағы отынды көсеуші" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Әр түрлі жылу өнімділікті қазандықтарды іске қосу және көсеу
2 Ф	Қызмет көрсетілетін құрылғылар жұмысын қамтамасыз ету
3 Ф	Әр түрлі жылу өнімділікті қазандықтар оттығын, түтін қораптарын күлден, қоқыстан және ыстан тазалау

3-кесте

"Отынды беру машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы

1 Ф	Қызмет көрсетілетін әр түрлі өнімділіктегі отынды беру (қатты және сұйық отынды) құрылғыларының жұмыстарын, соның ішінде басқару қалқанынан басқару және реттеу
2 Ф	Әр түрлі өнімділіктегі отынды беру (қатты және сұйық отынды) құрылғыларының үздіксіз жұмыс істеуін, соның ішінде басқару қалқанынан қамтамасыз ету
3 Ф	Әр түрлі өнімділіктегі қатты және сұйық отындармен отынды беру құрылғылары жұмыстарындағы ақаулықтарды анықтау және жою

4-кесте

"Отынды ұсақтау диірменінің машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Әр түрлі өнімділіктегі шаң-тоқаң дайындау жүйелерінің (диірмендердің) сенімді жұмысын қамтамасыз ету
2 Ф	Диірменнің, желдеткіштердің, сеператорлардың, жетектердің, редукторлардың жұмысын қадағалау. Шаң-тозаң сынамаларын алу
3 Ф	Төтенше жағдайларды жоюға қатысу

5-кесте

"Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарь" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Әр түрлі квалитеттер (дәлдік класстарымен) бойынша бөлшектерді шақтау және жетілдірумен слесарлық өңдеу
2 Ф	Отынды берудің негізгі және көмекші жөндеу құрылғыларының түйіндері мен механизмдерін, жүккөтергіш машиналар мен механизмдерді (ЖКМ жөндеуді қоса атқарып), пневматикалық және электрленген құралдар, құрылғылар және өлшеу заттарын пайдалана отырып бөлшектеу,қайта қалпына келтіру, жөндеу, жинау, реттеу және сынақтан өткізу
3 Ф	Түйіндер мен бөлшектердің орын ауыстыруының тігінен және көлденең бойынша такелаждық жұмыстарын (ілушінің арнайы жұмыстарын, жүк көтергіш машиналарды төменнен басқаруды қоса атқара отырып), жүк көтергіш механизмдер мен арнайы аспаптардың көмегімен орындау

6-кесте

"Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғыларының машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Отынды кептіру процесін жүргізу
2 Ф	Құрылғы жұмысына байланысты ақаулықтар мен кемшіліктерді анықтау

7-кесте

"Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштарының машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Отынды тасымалдау
2 Ф	Эксплуатациялық қызмет көрсету және механизмдердің (шаң сорғыштары, кептіргіштер, компрессорлар), өлшеу аспаптарының жұмысына бақылау жүргізу
3 Ф	Қызмет көрсетілетін құрылғы жұмысына байланысты ақаулықтар мен кемшіліктерді анықтау

8-кесте

"Техник-жылу технигі" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Сенімді жұмысты қамтамасыз ету, оның қарамағындағы құрылғыларға техникалық қызмет көрсету және бақылау жүргізу
2 Ф	Жаңа әзірлемелер дайындау және қолданыстағы технологиялық процестерді жетілдіру жұмыстарына қатысу
3 Ф	Бекітілген жұмыс аймағындағы өз қарамағындағы қызметкерлерге жетекшілік ету
4 Ф	Техникалық құжаттама жүргізу

9-кесте

"Инженер-жылу технигі" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Кешенді регламенттелген қызмет көрсету жүйелерін енгізу, пайдалану, кәсіпорынның тиімді жұмысын қамтамасыз ету; прогрессивті қызмет көрсету технологиясы және құрылғыларды пайдалану, еңбекті қажет етуші процестерді механизациялау
2 Ф	Құрылғыларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру және пайдалану жұмыстарын ұйымдастыруды жетілдіруге бағытталған іс-шаралар кешенін әзірлеу, қызметті ұйымдастыру сапасын жақсарту, негізгі қорлар мен ұйым құрылғыларын пайдалану тиімділігін арттыру
3 Ф	Өндірісті техникалық жоспарлау, күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу, негізгі қорды модернизациялау, өндірістік қуат көздерінің балансын құру жөніндегі жұмыстарға қатысу
4 Ф	Құрылғыларды пайдалану, оларға қызмет көрсету жөніндегі стандарттарды және техникалық жағдайларды әзірлеу және қолданысқа енгізумен байланысты жұмыстарға қатысу
5 Ф	Қызмет көрсетілетін құрылғылар бойынша есеп жүргізу және паспорттау, белгіленген есептілік бойынша техникалық құжаттама жүргізу
6 Ф	Қызмет көрсетілетін құрылғылардағы ақаулықтарды жою, жөндеу бойынша нормативтік материалдарды әзірлеу

Ескертпе: Ф – функция.

"Отынды дайындау, отынды беру"

КС бірліктерінің сипаттамасы

1-кесте

1. СБШ 2-деңгейіндегі "Отынды өлшеуші-қабылдаушы" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Отын, мұнай отыны	Өлшемдік қуыс бұрғы, бақылау-өлшеу аспаптары, вагон таразылары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары, компьютер және бағдарламалық қамтамасыз ету, бастапқы құжаттар	1-1 М Отынды вагон таразыларында өлшеу 1-2 М Темір жол цистерналарындағы мұнай отынының санын мөлшерін өлшеу, мұнай отынының температурасы мен созылмалылығын өлшеу 1-3 М Салмақтау және өлшеу нәтижелері бойынша отын санын есептеу, отынның нақты салмағын жеткізушінің деректерімен салыстыру	Әр түрлі типті отындардың келуі бойынша қызмет көрсетілетін бақылау-өлшеу құрылғыларындағы стандартты және практикалық міндеттерді шешу	Құрылғылар, вагон таразыларының жұмыс қағидаттары, вагон таразыларын тексеру және күйге келтіру тәсілдері, отынның маркалары мен сұрыптарының сипаттамасы, вагондар мен цистерналардың типтері, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау қағидалары
Ф 2	Қабылдау актілері, салмақ кітабы	Компьютер және бағдарламалық қамтамасыз ету, жазба құралдары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	2-1 М Мегаомметр және ылғалдылықты бақылау аспабының көмегімен оқшаулау жағдайын анықтау, орамдарды ылғалдандыру, оқшаулауды баспақтау, оларды қыздыру және кептіру	Техникалық құжаттарды рәсімдеуде жұмыс әрекеті жағдайына сәйкес жүзеге асырылатын әрекет түрлерін түзету	Есеп және есептік құжаттамаларды жүргізу тәртібі; қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау қағидалары
Ф 3	Турбогенераторлар орамдары	Қажетті оқшаулағыш және өткізгіш материалдар, жұмыс және өлшеу құралдары мен білдектері,	3-1 М Орамдарды жасанды суытудың барлық түрлерімен	Белгіленген алгоритмді нұсқаулар бойынша есептік құжаттамаларды жүргізу білігі мен дағдылары, салмақ	Есептік және есеп жүргізу құжаттамаларын толтыру тәртібі, алгоритмі және

		қорғаныс киімі, резеңке қолғаптар	турбогенераторларды оқшаулау және орамдарды жөндеу	кітабын толтыру дағдысы	оларға қойылатын талаптар

2-кесте

2. СБШ 2-деңгейіндегі "Отынды көсеуші" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Әр түрлі жылу өнімділікті қазандықтар оттығы, отын	Аппараттар, іске қосу құрылғысының конвейері және шиберімен басқару пульттері, көсеу тақтайшасы, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1-1 М Қазандық оттығын іске қосу 1-2 М Қазандық оттығын көсеу	Қызмет көрсетілетін технологиялық құрылғыларда және әр түрлі өнімділіктегі қазандықтарда стандартты және біртектес практикалық міндеттерді шеше білу	Қызмет көрсетілетін қазандықтардың құрылысы туралы негізгі мәліметтер; отынның негізгі түрлерінің ерекшеліктері; қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау қағидалары
Ф 2	Әр түрлі жылу өнімділікті қазандықтар оттығы, отын	Планерлік құрылғыны басқару аппараты, аппарат, үрлемелі түтінсорғышын басқару пульттері, арнайы киімдер, жеке қорғаныс құралдары, құрал-жабдықтар	2-1 М Қызмет көрсетілетін құрылғыларды бірдей мөлшерде іске қосылуын қадағалау 2-2 М Отынның жануын реттеу	Анықталған себептер және отнды тиеу бойынша жұмыс жағдайыларына сәйкес әдістерді түзету және қызмет көрсету	Қазандық оттығында отынды жағудың тиімді әдістері; қызмет көрсетілетін құрылғылардың құрылысы
Ф 3	Әр түрлі жылу өнімділікті қазандықтар оттығы, түтін қораптары	Қорғаныс қалқандары, көзілдіріктер, тазалау құралдары, бекіністік құралдар, бақылау-өлшеу аспаптары, арнайы киімдер, жеке қорғаныс құралдары	3-1 М Профилактикалық тексеру, қазандық оттығын, түтін қораптарын дайындау 3-2 М Қазандықтар оттығын, түтін қораптарын күлден, қоқыстан және ыстан тазалау	Қызмет көрсетілетін технологиялық құрылғыларда және әр түрлі өнімділіктегі қазандықтарда стандартты және біртектес практикалық міндеттерді шеше білу	Қызмет көрсетілетін қазандықтардың құрылысы туралы негізгі мәліметтер. Әр түрлі өнімділіктегі қазандықтарды, түтін қораптарын ластанудың әр түрлі түрлерінен тазалаудың және жуудың әдістері

3-кесте

3. СБШ 2-деңгейіндегі "Отынды беру машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Әр түрлі өнімділіктегі қатты және сұйық отындарды беру құрылғылары, отынды беру схемасы	Басқару аппараттары, бақылау-өлшеу аспаптары, қолмен реттеу арматуралары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1-1 М Әр түрлі өнімділіктегі отынды (қатты және сұйық отындарды) беру құрылғылары механизмдерін іске қосу, тоқтату 1-2 М Сұйық отынды қотарудың берілген қысымы мен температурасын ұстап тұру 1-3 М Орыны бойынша және басқару қалқанынан жылу схемасындағы сұйық отын берілуін ауыстырып қосу	Қызмет көрсетілетін қатты және сұйық отындарды беру технологиялық құрылғыларында стандартты және практикалық міндеттерді шешу дағдысы	Электр техникасы мен механика негіздері, отынды беру құрылғысы мен жабдығы, отынның түрлері мен маркалары ; электр станциялары мен жүйелерді техникалық пайдалану қағидалары, электр құрылғыларды пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы, корғаныс құралдарын пайдалану

4-кесте

4. СБШ 3-деңгейіндегі "Отынды беру машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Отынды беру құрылғылары, қызмет көрсетілетін механизмдер	Слесарлық құралдар және аспаптар жинағы, ысатын материал, сөрелер, апатты жою жоспары,	1-1 М Қызмет көрсетілетін механизмдерін қарау, тазалау және майлау 1-2 М Қызмет көрсетілетін құрылғыларды пайдалану, бірқалыпты жүктеуді бақылау обслуживаемого оборудования	Нұсқаулықпен берілген қызмет көрсетілетін құрылғыны жүктеу, пайдалану алгоритмі бойынша отынды беру	Әр түрлі өнімділіктегі қатты және сұйық отындарды беру құрылғыларының техникалық сипаттамасы, майлау, төсеу және нығыздау материалдарының қасиеттері мен оларды қолдану шарттары; электр

		арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1-3 М Әр түрлі өнімділіктегі отынды (қатты және сұйық отындарды) беру құрылғыларының жұмысын бақылау және қызмет көрсету	құрылғыларын реттеудегі біліктер мен дағдылар	станциялары мен жүйелерді техникалық пайдалану қағидалары

5-кесте

5. СБШ 4-деңгейіндегі "Отынды беру машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Отынды беру құрылғылары, қызмет көрсетілетін механизмдер	Слесарлық құралдар және аспаптар жинағы, ысатын материал, сөрелер, апатты жою жоспары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1-1 М Құрал–жабдықтар мен құрылғылар жиынтығының дұрыс жұмыс жасауын сақтау 1-2 М Отын беру механизмінің профилактикалық және ағымды жөндеу жұмыстарына қатысу 1-3 М Отынды беру механизмінің жөндеу жұмыстарына және техникалық қызмет көрсетуіне қатысу; төтенше жағдайларды жою жұмыстарына қатысу	Ағымды және қорытынды бақылауды ұйымдастыру және жүргізу, алынған өнімдердің сапасы мен ақаулықтарды жою тиімділігіне баға беру	Әмбебап және арнайы құрылғыларды, жабдықтарды пайдалану қағидалары, слесарлық іс, электр техника мен механика негіздері, электр станциялары мен жүйелерді техникалық пайдалану қағидалары, электр құрылғыларды пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы, қорғаныс құралдарын пайдалану

6-кесте

6. СБШ 2-деңгейіндегі "Отынды ұсақтау диірменінің машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Әр түрлі өнімділіктегі диірмені бар шаң-тозаң дайындау жүйесі	Басқару қалқаны, басқару пульті, нормативтік құжаттар, визуалды бақылау, бақылау аспаптары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1 - 1 М Шаң-тозаң дайындау жүйелерінің іске қосу мен тоқтату оперцияларын орындау 1 - 2 М Шаң-тозаң дайындау жүйелерінің жұмысын бақылау	Қызмет көрсетілетін технологиялық құрылғылар мен отынды ұсақтау қондырғыларында стандартты және біртектес практикалық міндеттерді шеше білу дағдысы	Қызмет көрсетілетін құрылғылардың құрылымы, отынды берудің шаң-тозаң дайындау схемасы, қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау қағидалары

7-кесте

7. СБШ 3-деңгейіндегі "Отынды ұсақтау диірменінің машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Әр түрлі өнімділіктегі диірмендер, желдеткіштер, сепараторлар, жетектер, редукторлар	Нормативтік құжаттар, визуалды бақылау, бақылау аспаптары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1 - 1 М Диірменнің, желдеткіштердің, сепараторлардың, жетектердің, редукторлардың жұмысын қадағалау 1-2 М Шаң-тозаң сынамаларын алу	Нұсқаулықпен берілген алгоритм бойынша отынды ұсақтау мен қолданылатын құрылғылар жұмысын реттеудегі біліктер мен дағдылар	Қызмет көрсетілетін құрылғылардың жұмыс істеу қағидаттары, бақылау-өлшеу аспаптары мен арматуралардың орнатылу жерлері
	Шаң-тозаң, ұсақталған отын	Бақылау аспаптары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1-3 М Төтенше жағдайларды жоюға және құрылғыларды жөндеуге қатысу	Анықталған себептерге сәйкес ақаулықтарды жөндеу аясында әдістерді түзету және іс-әрекетті жүзеге асыру	Қазандықтар құрылысы туралы негізгі мәліметтер; қызмет көрсетілетін құрылғылардың техникалық ерекшелігі; қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау қағидалары

8-кесте

8. СБШ 2-деңгейіндегі "Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарь" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Негізгі және көмекші, жөндеу құрылғыларының бөлшектері, мойынтіректер, темір конструкциялары, және конвейерлер, стрелалар, жол көтергіштері	Слесарлық құралдар, өлшеу құралы, индикатор, бұрыш өлшеуіш, нивелир, қол еңбегі, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1-1 М Бөлшектерді әр түрлі квалитеттер (дәлдік класстарымен) бойынша шақтау және жетілдірумен слесарлық өңдеу, дайындалған қосалқы бөлшектерді, дәнекерлеген және шегеленген біріктірулерді қабылдау 1-2 М Бөлшектерді белгілеу, мойынтіректер корпустарының остестіктерін, металл конструкциялары геометриялық өлшемдерін, кран асты жолдарын, бағыттаушы конвейерлерлерді, көтергіштерді, стрелаларды тексеру	Жылу электр станцияларындағы, қазандықтардағы отынды беру құрылғыларын жөндеу бойынша слесарлық жұмыстарды жүргізу кезіндегі стандартты және біртектес практикалық міндеттерді шеше білу	Құрылғылар, тораптар қызметтерінің құрылысы, жұмыс істеу қағидаттары, слесарлық өлшеу құралдарының, аспаптардың белгіленуі және пайдалану ережесі, материалдық жүргізу бойынша жалпы мәліметтер, слесарлық құралдарды толтыру, сызбалар, эскиздарды оқу қағидалары

9-кесте

9. СБШ 2-деңгейіндегі "Отынды беру құрылғыларын жөндеу жөніндегі слесарь" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
	Отынды берудің негізгі және көмекші құрылғылары	Техникалық және анықтамалық әдебиеттер, жоғары дәлдіктегі	1-1 М Құрылғылар мен жөндеу аспаптарының, жүк көтергіш машиналар мен механизмдердің жөндеу және жүргізу жұмыстарын ұйымдастыру, бөлшектердің кейінгі жұмыстарға	Қолданыстағы нақты механизмдер, құралдар, отынды беру құрылғыларын жөндеу аспаптары	Құрылғыларды реттеу және орталықтандыру бойынша жұмыстардың орындалу ережесі, негізгі ақаулықтар және оларды жою әдістері, құбырларды жаншып қақтау қағидалары, құрылғылардың

Ф 1	, жөндеу аспаптары, бөлшектер, жүккөтергіш машиналар, механизмдер	өлшеу құралы және аспаптары, манометрлер, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	жарамдылығын, оларды қайта қалпына келтіру мүмкіндіктерін анықтау 1-2 М Негізгі және көмекші құрылғылардың жұмысын жөндеуден кейін тексеру және оны пайдалануға беру	аясында белгілі білім мен практикалық тәжірибе негізіндегі іс-әрекет әдістерін таңдау	түйіндері мен элементтерін жөндеу, жинау және дайындаудың техникалық шарттары, металлоконструкциялар күрделі түйіндері мен бөлшектерін белгілеу әдістері, құрылғыларды өшіру қағидалары
Ф 2	Тораптар және бөлшектер, отынды беру құрылғылары элементтері	Жүк көтеру құрылғылары, жарақтар, қол еңбегі, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	2-1 М Тораптар, бөлшектер, отынды беру құрылғылары элементтерін бөлшектеу, жинаумен байланысты такелаждық оперцияларды басқару 2-2 М Тораптар, бөлшектер және құрылғылар элементтерін орын ауыстыруы, жинау, бөлшектеу және орнату бойынша такелаждық жұмыстарды орындау	Отынды беру құрылғысын жөндеу бойынша қызметтің қажетті құралдары мен әдістерін таңдауға негізделген әр түрлі тәртіптердің шектелген ауқымынан таңдау жасау дағдысы	Жоспарлы ескертуші жөндеудің тәртібі, механика, электротехника, материал жүргізудің негіздері; жүк көтергіш машиналардың такелаждық жабдықтауы

10-кесте

10. СБШ 3-деңгейіндегі "Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) кептіру құрылғыларының машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Қызмет көрсетілетін	Басқару қалқаны, бақылау аспаптары,	1-1 М Құрылғыларды іске қосу, реттеу және тоқтату бойынша операциялардың орындалуы 1-2 М Бақылау арқылы және	Отынды беру құрылғыларына қызмет көрсету процесінің практикалық стандартты, қарапайым, біртипті міндеттерін шешу.	Қызмет көрсетілетін құрылғы, оның жұмыс істеу қағидаттары және техникалық сипаттамалары; қауіпсіздік

	құралдар, отын	арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	өлшеу аспаптарының көмегімен отынның түсуі және кептіргіштердің жұмысына бақылау жүргізу	Білімі және еңбек тәжірибесі негізінде отынды кептіру ақаулықтарын жою тәсілдерін таңдау және қолдану	техникасы мен еңбекті қорғау қағидалары. Отынның қасиеті, орнату орны, өлшеу аспаптарының жұмыс істеу қағидаттары
Ф 2	Қызмет көрсетілетін құралдар, өндірістік үй-жайлар	Құралдар жиынтығы, апатты жағдайларды жою жоспары, жеке қорғаныс құралдары, тазалау заттары	2-1 М Ұсақ ақаулықтарды жою. Өндірістік үй-жайларды жинау. 2-2 М Апатты жағдайларды жою	Отынды кептірудің үздіксіз процесін және құрылғының жұмыс істеуін қамтамасыз ету кезінде стандартты, қарапайым практикалық міндеттерді орындау дағдысы. Әдістерді қолдану дағдысы, отынды дайындау және беру құрылғысының ақауларын тиімді жоюын реттеу	Қызмет көрсетілетін құрылғы. Қызмет көрсетілетін механизмдердің жұмысындағы ақаулықтарды жою тәсілдері, электр техника, механиканың қарапайым негіздері

11-кесте

11. СБШ 3-деңгейіндегі "Шаң дайындау цехтарындағы (отынды ұсақтау цехтарындағы) шаң сорғыштарының машинисті" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Отын, өлшеу құралдары, сигнализация	Конвейер, бекіністік құрал, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары, есепке алу журналы, агрегаттардың жұмыс аспаптарының диаграммалары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	1-1 М Отынды отынды беру орнына дейін жеткізу 1-2 М Өлшеу құралдарының көрсеткіштеріне, сигнализация жұмысына бақылау жасау	Отынды жеткізу бойынша стандартты практикалық міндеттерін шешу Отынды жеткізу және беру кезінде бақылаулар бойынша алынған нәтижелерді есепке ала отырып қызметке түзетулер жасау	Отынның қасиеті, отынды беру кезінде пайдаланылатын өлшеу құрылғылары; қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау қағидалары Отынды беруде қолданылатын өлшеу аспаптарын орнату орны және жұмыс істеу қағидаттары

Ф 2	Шаң сорғыштары, кептіргіштер, компрессорлар, өлшеу аспаптары	Аппараттар, басқару пульттері, аспаптар мен аппараттардың реттеуге арналған құралдар мен жабдықтардың жиынтығы, басқару пульттері, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	2-1 М Қызмет көрсетілетін құрылғыны іске қосу, реттеу және тоқтату 2-2 М Қызмет көрсетілетін құрылғының сенімді және үнемді жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Отынды беру, тасымалдау және тиеу процестерін қамтамасыз ету кезінде стандартты және қарапайым біртипті міндеттерді шешу Білімі және еңбек тәжірибесі негізінде тиімді, үнемді отынды беру әрекеттерін таңдау және тәсілдерін реттеу, алынған нәтижелер негізінде қызметке түзетулер жасау	Отынды беру кезінде қолданылатын құрылғылар, қондырғылардың құрылғылары Отынды беру кезінде қолданылатын қызмет көрсетілетін құрылғылар, қондырғылардың құрылғылары, жұмыс істеу қағидаттары және техникалық сипаттамалары
Ф 3	Шаң сорғыштары, кептіргіштер, компрессорлар, өлшеу аспаптары	Слесарлық, жөндеу құралдарының жиынтығы, апатты жағдайларды жою жоспары, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	3-1 М Қызмет көрсету құрылғысын жөндеу жұмыстарына қатысу 3-2 М Апатты жағдайларды жою	Әр түрлі тәртіптердің шектеулі ауқымынан таңдау дағдысы және қызмет көрсетілетін құрылғының ақауларын жою бойынша қажетті құралдар, әдістерін таңдауға негізделген практикалық біліктер жиынтығын қолдану дағдысы Апатты жағдайларды жою кезінде білімі мен еңбек тәжірибесі негізінде белгілі әрекеттер тәсілін таңдау	Отынды беру құрылғылар, қондырғылардың құрылғылары және техникалық сипаттамалары Отынды беру кезінде қолданылатын қондырғылардың жұмыс істеу қағидаттары және техникалық сипаттамалары; қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау қағидалары

12-кесте

12. СБШ 4-деңгейіндегі "Техник-жылу технигі" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
					Жөндеу жұмыстарын орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерде пайдаланылатын

Ф 1	Негізгі және қосалқы қызмет көрсетілетін құрылғы, қызметкерлер құрамы	Қызмет көрсету, қолдану жөніндегі жоспарлы құжаттама, нормативтік-техникалық құжаттар, анықтама материалдары, ұйымының ішкі құжаттары, бақылау-өлшеу аспаптары, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету, жеке қорғаныс құралдары	1-1 М Қызмет көрсетілетін құрылғы және механизмдер, машиналардың жұмыс жағдайы мен қауіпсіз қолданысына бақылау жүргізу 1-2 М Жоспарлы қызмет жүйесінің қағидалары, нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкес құрылғыларға техникалық қызмет көрсету, қолдану, жөндеу жұмыстарының жүргізілуін ұйымдастыру 1-3 М Жылудың жоғалуының алдын алу жөніндегі іс-шараларды әзірлеу, өндірістік жұмыстарды қажетті материалдармсен, жабдықтармен, аспаптармен, құрал-саймандармен қамтамасыз ету	Тиімді қолдану және турбиналық құрылғыларды жөндеу бойынша қызмет түрін жүзеге асырудың технологиялық жолдарын таңдап алу Электр энергиясы өндірісіндегі шығындардың алдын алудың технологиялық жолдарын таңдау	терминология, жұмыс бағдарламалары және нұсқаулықтар, өндіріс технологиясының негіздері, техникалық сипаттамалар, конструктивтік ерекшеліктер, жұмыстың міндеттері мен қағидаттары және қолданылатын құрылғыларды пайдалану қағидалары. Технологиялық өндіріс негіздері, техникалық сипаттамалар, конструктивті ерекшеліктер, жұмыстың міндеттері мен қағидаттары және қолданылатын құрылғыларды пайдалану қағидалары; параметрлерді өлшеу әдістері мен тәсілдері, құрылғылардың жұмыс режимінің сипаттамалары мен деректері, техникалық есептеулердің, графикалық және есептеу жұмыстарының жүзеге асырылуы
			2-1 М Жүктеме бойынша құрылғыларды кешенді сынау және	Қысым астында құрал-жабдықты кешенді тексеру кезінде жұмыс жағдайының өзіндік	Құрылғыларды тексеру әдістері және ақаулықтарды анықтау, параметрлерді өлшеу әдістері мен құралдары, жұмыс құрылғыларының режимінің сипаттамалары мен

Ф 2	Негізгі және қосалқы қызмет көрсетілетін құрылғы, қызметкерлер құрамы, технологиялық процесстер және регламенттер	Бақылау-өлшеу аспаптары, аппаратура, нормативтік-техникалық құжаттар, анықтама материалдары, технико-экономикалық құжаттар, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	сынау үшін іске қосу жұмыстарына қатысу; құрылғының тұрып қалу уақытын қысқарту, жұмыс сапасын арттыру бойынша іс-шараларды жүзеге асыру 2-2 М Құрылғыға техникалық қызмет көрсету бойынша атқарылатын жұмыстардың сапасын тексеру 2-3 М Жылумен қамту көздерін зерттеу, ауытқу себептерін анықтау, қысқа мерзім ішінде оларды жою бойынша іс-шаралар қабылдау 2-4 М Жұмыстарды жүргізудің прогрессивті әдістерін енгізу, жұмыстардың өндіріс технологиялары мен ұйымдастыру жағдайларын жетілдіру	сараптамасы мен жұмыс орнындағы болжауға болатын өзгерістердің өзіндік сараптамасын қажет ететін әр түрлі типті практикалық міндеттердің шешімі; жұмыс сапасын көтеру бойынша шараларды жүргізу. Нормативтерден ауытқу себептерін анықтау жөніндегі сараптамалық сипаттағы қызмет түрлерін жүзеге асырудың технологиялық жолдарын таңдау	деректері, ақпарат алу, өңдеу және берудің техникалық құралдары; жаңа техниканы және прогрессивті технологияны, рационализаторлық ұсыныстар мен өнертабыстарды енгізудің экономикалық тиімділігін есептеу әдістері. Нормативтерден ауытқу, олқылықтарды анықтау тәсілдері, параметрлерді, жұмыс құрылғылары режимінің сипаттамалары мен деректерін өлшеу әдістері мен құралдары, техникалық есептеулерді, графикалық және есептеу жұмыстарын жүзеге асыру

13-кесте

13. СБШ 5-деңгейіндегі "Техник-жылу технигі" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
					Өлшеу, бақыла және сынақта жүргізу реті м техникасы, бақылау-өлшеу аппаратурасы және оны пайдалану қағидалары, экономика негіздері, өнді

Ф 1	Қызметкерлер құрамы (жұмысшылар)	Визуалды бақылау, тіркеу журналдары, лауазымдық, типтік нұсқаулықтар, оқыту бағдарламалары, техникалық регламенттер, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету, арнайы киім, жеке қорғаныс құралдары	3-1 М Қызметкерлер құрамы тарапынан журналдың жүргізілуін бақылау; жеке қорғаныс құралдарымен қамтамасыз етілу жағдайын бақылау, олардың дұрыстығы мен қолданылуын тексеру 3-2 М Еңбек және өндірістік тәртіпті қадағалау, техникалық құжаттамалардың болуы және жүргізілуі, ішкі еңбек тәртібі қағидалары, еңбек және өрт қауіпсіздігін қорғау жөніндегі нұсқаулықтар, басқа да нормативтік-құжаттардың болуы 3-3 М Белгіленген тәртіппен және мерзімде еңбек қауіпсіздігі бойынша инструктаж жүргізу 3-4 М Қарамағындағы адамдардың біліктілігі мен кәсіби шеберлігін арттыру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру	Бөлімше және/немесе құрылғының қызметін ағымдағы және қорытынды бақылау, қызметті бағалау және түзету дағдысы Қызметкерлер құрамына нұсқаулық жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асырудың методологиялық жолдарын таңдау Ағымдағы және қорытынды бақылау, өндірістік қызметкерлер құрамын басқару жөніндегі қызметті бағалау және түзету	еңбек және басқаруды ұйымдастыру, еңбек заңнамас ішкі еңбек тәртібінің қағидалары, жұмыс тақырыптары бойынша анықтамалық материалдар. Қазақстан Республикасын заңнамалық жә басқа да нормативтік құқықтық актілері; өндірістік санитария талаптары, өр қауіпсіздігі талаптары, қауіпсіздік техникасы қағидалары Есеп және есептіліктің қолданыстағы формалары жә есеп жүргізу қолданыстағы стандарттар жә әзірленіп отыр техникалық құжаттамаға байланысты техникалық талаптар, олар құру тәртібі жә ресімдеу қағидалары; і жүргізу негізде
			4-1 М Техникалық, жұмыс құжаттамасын жүргізу, уақытылы өзгерістер енгізіп отыру; бекітілген формалар бойынша есептік құжаттамаларды	Білім беру қызметін жүзеге асыру формаларын таңдау;	Қазақстан Республикасын заңнамалық жә басқа да нормативтік құқықтық актілері; өндірістік санитария талаптары, өр

Ф 2	Эксплуатациялық-техникалық құжаттама, есептік құжаттама , техникалық, жұмыс журналдары, техникалық регламенттер, қызметкерлер құрамы	Қол еңбегі, компьютер, даладағы зерттеулер, бақылау, келіссөз, сараптамалық есептер, бағдарламалық қамтамасыз ету, жазба құралдары, ұйымдастыру техникасы, арнайы киім	дайындауға қатысу, қолданыстағы қызметкерлер құрамына энергетикалық сипаттамалардың, жекелеген көрсеткіштердің нормаларының режимдік карталар, кестелер, сызбалар немесе эксплуатациялық нұсқаулықтар түрінде жеткізілуі 4-2 М Өндіріс резервтерін анықтау, қолайлы еңбек жағдайын жасау, өндіріс мәдениетін арттыру, жұмыс уақытын тиімді пайдалану секілді жұмыстардың жүзеге асырылуына ат салысу	тиімділіктің қорытынды бақылауы, оқыту формалары мен әдістерін бағалау және түзету. Ағымдағы және қорытынды бақылау, өндірістік қызметкерлер құрамын басқару жөніндегі қызметті бағалау және түзету	қауіпсіздігі талаптары, техника қауіпсіздігі, өндіріс технологиялар қағидалары. Ес және есептілікт қолданыстағы формалары жә есеп жүргізу қолданыстағы стандарттар жә әзірленіп отыр техникалық құжаттамаға байланысты техникалық талаптар, олард құру тәртібі жә ресімдеу қағидалары; і жүргізу негізде

14-кесте

14. СБШ 5-деңгейіндегі "Инженер-жылу технигі" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Құрылғылар және басқа да өндірістік объектілерді пайдаланудың перспективті, ағымдағы жоспарлары, даму бағдарламалары , кәсіпорындарды дамыту стратегиялары (өндірістік бөлім	Бақылау, анықтамалық әдебиет , нормативтік-реттеуші әдебиет, тіркеу журналы, бақылау-өлшеу аппаратурасы және аспаптар, сараптамалық есептер, компьютер, бағдарламалық	3-1 М Қызметкерлер құрамы тарапынан журналдың жүргізілуін бақылау; жеке қорғаныс құралдарымен қамтамасыз етілу жағдайын бақылау, олардың дұрыстығы мен қолданылуын тексеру 3-2 М Еңбек және өндірістік тәртіпті қадағалау, техникалық құжаттамалардың болуы және жүргізілуі, ішкі еңбек тәртібі қағидалары, еңбек және өрт қауіпсіздігін қорғау жөніндегі нұсқаулықтар, басқа да нормативтік-құжаттардың болуы	Техникалық-технологиялық , ұйымдастырушылық салаға және білім беру саласына жататын технологиялық және методологиялық сипаттағы проблемалардың шешімі, шешім тәсілдерінің көптүрлілігі және оларды таңдау	Қазақста Республика заңнамалык нормативті актілері; т қызмет эксплуатаци әдістемелі нормативтік материалда дайындау құрылғыла пайдалану х техникалык

	), есептік құжаттама, есептен шығару, қабылдау, беру актілері	қамтамасыз ету, арнайы киім	3-3 М Белгіленген тәртіппен және мерзімде еңбек қауіпсіздігі бойынша инструктаж жүргізу 3-4 М Қарамағындағы адамдардың біліктілігі мен кәсіби шеберлігін арттыру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру		көрсету; заңнамасы, техникасы ж қорғау қағи
Ф 2	Құрылғылар және басқа да өндірістік объектілерді пайдаланудың перспективті, ағымдағы жоспарлары, даму бағдарламалары, кәсіпорындарды дамыту стратегиялары (өндірістік бөлім), есептік құжаттама, есептен шығару, қабылдау, беру актілері	Бақылау, анықтамалық әдебиет, нормативтік-реттеуші әдебиет, тіркеу журналы, бақылау-өлшеу аппаратурасы және аспаптар, сараптамалық есептер, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету, арнайы киім	4-1 М Техникалық, жұмыс құжаттамасын жүргізу, уақытылы өзгерістер енгізіп отыру; бекітілген формалар бойынша есептік құжаттамаларды дайындауға қатысу, қолданыстағы қызметкерлер құрамына энергетикалық сипаттамалардың, жекелеген көрсеткіштердің нормаларының режимдік карталар, кестелер, сызбалар немесе эксплуатациялық нұсқаулықтар түрінде жеткізілуі 4-2 М Өндіріс резервтерін анықтау, қолайлы еңбек жағдайын жасау, өндіріс мәдениетін арттыру, жұмыс уақытын тиімді пайдалану секілді жұмыстардың жүзеге асырылуына ат салысу	Теориялық және тәжірибелік білімді пайдалана отырып, кәсіби проблемаларды шешудің әр түрлі, альтернативті нұсқаларын өздігінен әзірлеу және іске қосу біліктері мен дағдылары, нақты жағдай, техникалық-экономикалық есептерді жүзеге асыру	Техникал сипаттама конструкт ерекшелікте құрылғыла жұмыс мін және р техникалы көрсету құр пайдалану техникалы көрсету

15-кесте

15. СБШ 6-деңгейіндегі "Инженер-жылу технигі" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
			3-1 М Қызметкерлер құрамы тарапынан журналдың жүргізілуін бақылау; жеке қорғаныс		

			құралдарымен қамтамасыз етілу жағдайын бақылау, олардың дұрыстығы мен қолданылуын тексеру 3-2 М Еңбек және өндірістік тәртіпті қадағалау, техникалық құжаттамалардың болуы және жүргізілуі, ішкі еңбек тәртібі қағидалары, еңбек және өрт қауіпсіздігін қорғау жөніндегі нұсқаулықтар, басқа да нормативтік-құжаттардың болуы 3-3 М Белгіленген тәртіппен және мерзімде еңбек қауіпсіздігі бойынша инструктаж жүргізу 3-4 М Қарамағындағы адамдардың біліктілігі мен кәсіби шеберлігін арттыру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру		
Ф 1	Құрылғылар және басқа да өндірістік объектілерді пайдаланудың перспективті, ағымдағы жоспарлары, даму бағдарламалары, кәсіпорындарды дамыту стратегиялары (өндірістік бөлім), есептік құжаттама, есептен шығару, қабылдау, беру актілері	Бақылау, анықтамалық әдебиет, нормативтік-реттеуші әдебиет, тіркеу журналы, бақылау-өлшеу аппаратурасы және аспаптар, сараптамалық есептер, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету, арнайы киім		Отынды дайындау және беру құрал-жабдығын пайдалану бойынша ұйымдастыру-басқару іс-әрекетін талдау, бағалау және түзету	Қызмет пайда технол қаулыл бұйры құрыл техник көрсет әдістем норма матер құрыл пайдал бірыңғ жүйесі
Ф 2	Эксплуатациялық, қызмет көрсету жұмыстары, келісімшарттар-келісімдер, қорытындылар, сараптама актілері, апробация актілері, құрылғыларды пайдалану және жөндеу қағидалары	Қызмет көрсетілетін құрылғыларға профилактикалық, ағымдағы, апатты жөндеу жүргізу жоспарлары, сараптамалық есептеулер, тестілеу, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету, ұйымдастыру техникасы, арнайы киім	4-1 М Техникалық, жұмыс құжаттамасын жүргізу, уақытылы өзгерістер енгізіп отыру; бекітілген формалар бойынша есептік құжаттамаларды дайындауға қатысу, қолданыстағы қызметкерлер құрамына энергетикалық сипаттамалардың, жекелеген көрсеткіштердің нормаларының режимдік карталар, кестелер, сызбалар немесе эксплуатациялық нұсқаулықтар түрінде жеткізілуі	Бөлімше немесе ұйым қызметін түзету	Қазақ Респуб заңнам нормат актілер жабды пайдал жоспар жөндеу жөндеу арналғ әзірлеу құрал- өтінімд жасауд қатарл жөндеу технол
					Матер құрыл техник көрсету бойын

Ф3	Эксплуатациялық, қызмет көрсету жұмыстары, келісімшарттар-келісімдер, қорытындылар, сараптама актілері, апробация актілері, құрылғыларды пайдалану және жөндеу қағидалары	Қызмет көрсетілетін құрылғыларға профилактикалық, ағымдағы, апатты жөндеу жүргізу жоспарлары, сараптамалық есептеулер, тестілеу, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету, ұйымдастыру техникасы, арнайы киім	1-4 М Өндіріс резервтерін анықтау, қолайлы еңбек жағдайын жасау, өндіріс мәдениетін арттыру, жұмыс уақытын тиімді пайдалану секілді жұмыстардың жүзеге асырылуына ат салысу	Ұжымдық қызметке жетекшілік ету аясында қызмет көрсетілетін құрылғылардың тиімді қызмет жағдайын қамтамасыз ету шешімдері тәсілдерінің көптүрлілігі мен оларға таңдау жасауға негізделген практикалық міндеттерді шешу; ағымдағы және қорытынды бақылау; бағалау және түзету	ж ә н нормат қызмет матери өнімде негізгі процес өндіріс Кәсіпо техника перспе кәсіпор өндіріс процес және құрылғ пайдала жүйесі сипатт констр ерекше құрыл жұмыс және эконом өндіріс басқару

Ескертпе: М – мақсат.

"Отынды дайындау, отынды беру"
кәсіби стандартына
5-қосымша

Келісу парағы

Ұйым атауы	Келісу күні
Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Салалық кеңесі	29.11.2013 жыл
Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі	2013 жылғы желтоқсан
"Болат Нұржанов атындағы "Екібастұз мемлекеттік аудандық электр станциясы 1-МАЭС " жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	2013 жылғы қараша
"Ақтөбе жылу электро орталығы "ЖЭО" акционерлік қоғамы	2013 жылғы қараша
"Алматы электр станциялары" акционерлік қоғамы	2013 жылғы қараша
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті	2013 жылғы қараша

Осы КС ____ тіркелді

.

Кәсіби стандарттардың реестріне № __________________________ тіркелді.
Хат (хаттама) № ____________ Күні __________________________

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК